

NAFT - IEDEREEN MEE?

Schooluitval is vandaag een brandend maatschappelijk thema dat diep ingrijpt op ons onderwijs én de bredere samenleving. Vandaag wordt op verschillende fora intensief over dit onderwerp gesproken.

Als sector geloven we sterk in gedeelde verantwoordelijkheid, partnerschap en transparantie. Met deze nota willen we onze positie verduidelijken én de hand reiken naar iedereen die jongeren of leerlingen aan boord wil houden of terug wil brengen.

NAFT ÉÉN MIDDELBARE SCHOOLPERIODE OUD

NAFT ontstond in 2019, maar het thema schooluitval is niet nieuw voor de 19 organisaties die NAFT uitvoeren. We hebben een lange traditie (sinds 1984) in het werken met leerlingen secundair onderwijs in samenwerking met CLB en onderwijsactoren.

Met NAFT werden deze initiatieven opengesteld van het deeltijds onderwijs naar het volledige secundair onderwijs. De reikwijdte groeide zo van 8.000 naar 450.000 leerlingen.

NAFT maakte in korte tijd naam binnen het secundair onderwijs. Het brede, rechtstreeks toegankelijke en vraaggestuurde aanbod bleek een cruciale meerwaarde in de ondersteuning van leerlingen in een maatschappelijk kwetsbare situatie – zowel binnen als aan de rand van het schoolsysteem.

Vandaag is NAFT ongeveer één volledige “middelbare schoolperiode” decretaal verankerd, maar de expertise op het kruispunt van onderwijs, jeugdhulp, arbeidsmarkt en jeugdwerk gaat terug tot de jaren '70.

Reikwijdte voor 2019

Reikwijdte na 2019

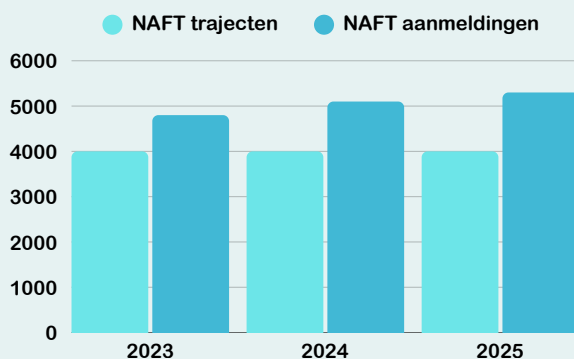
450.000 leerlingen vs.
4000 NAFT-trajecten [1]

> 1% KAN GEBRUIK MAKEN VAN NAFT

14% SCHOOLUITVAL <

14% ongekwalificeerde
uitstroom in 2023-2024 [2]

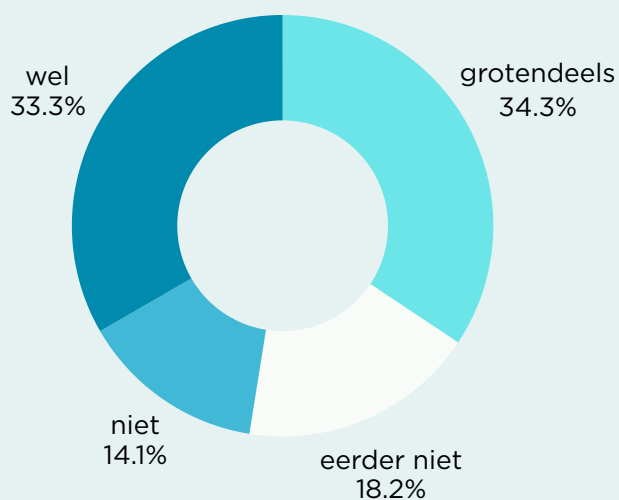
Het aantal NAFT-trajecten ligt decretaal vast.
Toch zien we jaarlijkse een toename van het
aantal aanmeldingen. [3]

HET DNA VAN NAFT

NAFT vervult een unieke rol op de brug tussen onderwijs en welzijn. We zetten de vier belangrijkste elementen van onze werking uiteen — de bouwstenen waarmee we samen leerrecht mogelijk maken.

Doelstelling NAFT bereikt? [4]

Krachtgericht werken

We luisteren onbevangen naar noden en bezorgdheden en zoeken samen naar perspectief en succeservaringen in functie van leren.

We versterken het draagvlak én de draagkracht van zowel leerling als leerkracht.

NAFT doet een appel op krachten én verantwoordelijkheid in het netwerk rond de jongere. Hierdoor groeit ouderbetrokkenheid en worden interventies duurzamer.

Schoolnabij en onafhankelijk

NAFT staat letterlijk naast leerling, leerkracht en klasvloer – met onze voeten in de praktijk.

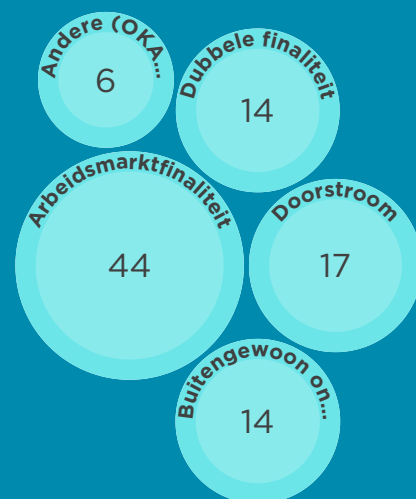
We stellen ons op als een kritische vriend: respectvol voor schoolcultuur maar nooit bang om vragen te stellen.

Als net- en schooloverstijgende partner delen we goede praktijken tussen scholen.

Onze NAFT-begeleiders brengen expertise uit jeugdwerk, jeugdhulp en arbeidsmarkt mee in het traject.

Vanuit onze onafhankelijke positie zetten we in op herstel, zowel voor leerling als leerkracht.

Doelgroep NAFT volgens opleiding (in %) [5]

716

[6]

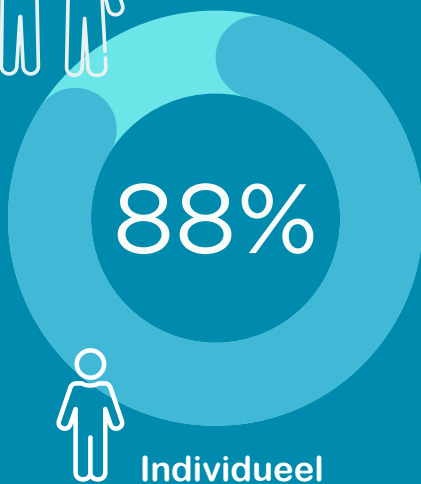

Jaarlijks bereikt NAFT 62% van alle secundaire scholen [7]

Flexibele aanpak en inzet

We spelen in op aanmeldingsgolven en stemmen intensiteit en duurtijd van trajecten af op de noden van jongeren en scholen.

Klastrajecten (12%)

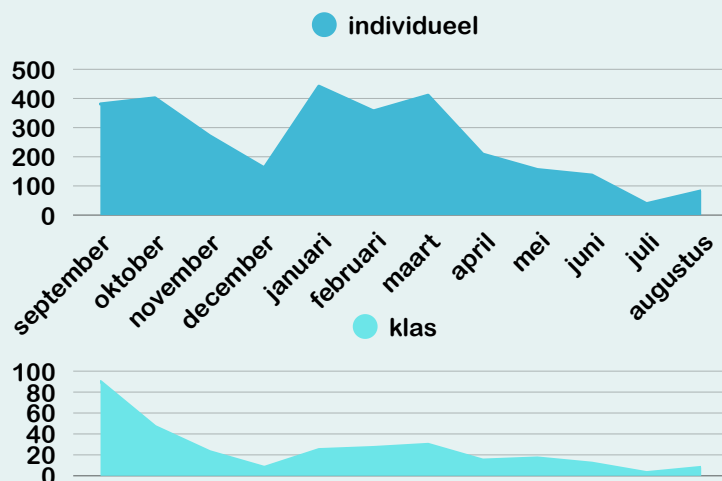

Individueel

Onze aanpak evolueert mee met de vraag: individuele coaching, groepswerk, klasbegeleidingen, vormingen, herstelgesprekken,

We blijven ons ontwikkelen en aansluiten bij actuele thema's die leven bij jongeren en scholen zoals polarisering, sociale media, psychische kwetsbaarheid,

Aanmeldingsgolven NAFT [9]

[8]

Sterk partnerschap als basis

Een sterk partnerschap vertrekt vanuit erkenning voor ieders rol:

- scholen als eindverantwoordelijke voor het leertraject
- jongere als mede-eigenaar van het traject
- regie bij het CLB
- ondersteuning door PBD's en leersteuncentra
- afstemming met bestaande projecten en netwerken (1G1P, leerwegtrajecten, OAL, groene zorg ...)
- ouders als opvoedingsverantwoordelijken

We werken constructief, stap voor stap, en vanuit een reflectieve houding aan sterke regionale samenwerking.

NAFT maakt mee beleid op lokale en bovenlokale fora. Onder meer Samen tegen schooluitval, het sectoroverleg NAFT, LOP, lokale stuurgroepen,

Onze samenwerking, van bij aanvang, met de gemengde inspectie onderwijs-welzijn is hiervan een mooie illustratie.

ONDERWIJS EN WELZIJN DELEN EEN TOEKOMST

Met deze nota bevestigen we ons engagement. Als NAFT garanderen we dat:

- elke vraag gehoord wordt, zonder oordeel en met een uitgestoken hand
- elke jongere, leerkracht en ouder onze aandacht en een toekomstperspectief verdient
- regionale samenwerking de stevige basis vormt waarop verder gebouwd kan worden

We nodigen iedereen uit om samen met ons te blijven werken aan een onderwijs- en welzijnslandschap waarin alle jongeren mee zijn.

Bronnenlijst

- Website Opgroeien en Onderwijs Vlaanderen [1]
- Dataloep [2]
- Dataverzameling Niet opgenomen aanmeldingen NAFT-sector (jaarlijks) [3]
- NAFT cijferrapport Opgroeien [4,5,8]
- Dataverzameling NAFT-sector januari 2026 [6]
- Statistiek Vlaanderen [7]
- BINC data Opgroeien (opgevraagd via mail) [9]

NOG NIET HELEMAAL MEE? VERDIEP JE GERUST VERDER IN NAFT...

- Met [het cijferrapport NAFT](#) publiceert Opgroeien elk jaar een rapport met enkele kerncijfers. Elke organisatie bezorgt daarnaast een jaarlijks kwaliteitsverslag aan dit agentschap.
- Ook de verslagen van de [gemengde inspectie onderwijs-welzijn](#) zijn publiek beschikbaar.
- De sector formuleerde een [visietekst](#) met onze gezamenlijke dromen voor de toekomst.
- De [praktijkbeschrijving NAFT](#) is te vinden in de databank kwaliteitsvolle praktijken van Opgroeien
- Tot slot vormt [het sectoroverleg](#) een aanspreekpunt én platform waar onderwijs- en welzijnsactoren verschillende keren per jaar samenzitten en NAFT beleidsmatig opvolgen.

NAFT - iedereen mee? - maart 2026